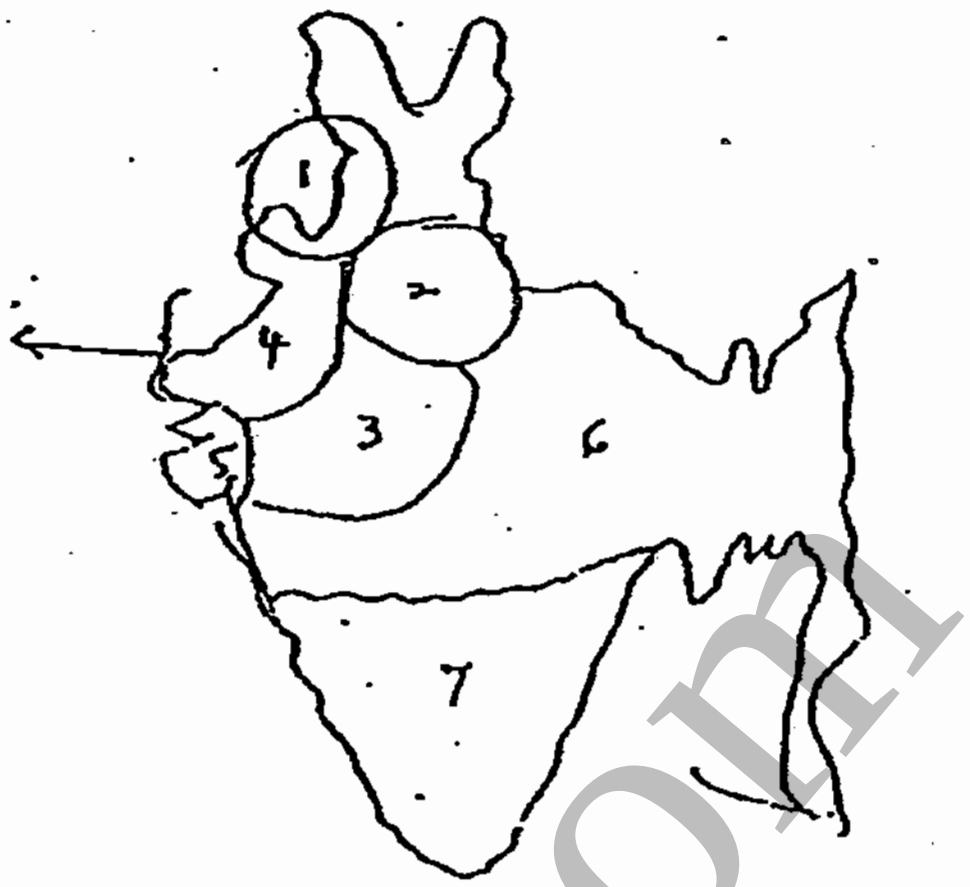
మొఘల్ సామ్రాజ్యం



1. పంజాబ్ – దౌలత్ ఖాన్ లోడి
2. ఢిల్లీ – ఇబ్రహీం లోడి (సుల్తాన్)
3. మాల్వా – మేదిని రాయ్ II.
4. మేవార్ – రాణా సంగా
5. గుజరాత్ – ము. జఫర్ – II
6. బెంగాల్ – నస్రత్ షా
7. విజయనగరం – శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు.

1. బాబర్

→ మొఘల్ సామ్రాజ్యా స్థాపించినది బాబర్.
→ ఇతని అసలు పేరు జహీరుద్దీన్ మొహమ్మద్ బాబర్.
→ " తండ్రి – మీర్జా ఉమర్.
→ మిర్జా ఉమర్ ట్రాన్సాక్సియానా లో ఫర్ఘానా పాలకుడు.
→ ఫర్ఘానా రాజధాని ఆండిజాన్
→ బాబర్ తండ్రి తరఫున తైమూర్ లంగ్ వంశానికి
→ " తల్లి " చెంఘిజ్ ఖాన్ " చెందినవాడు.
→ " చాగ్తాయి తెగకు చెందినవాడు
→ " 11 సం॥ ల వయస్సులో ఉమర్ మిర్జా మరణాంతరం ఫర్ఘానా పాలకుడయ్యాడు
→ " తర్వాత అనేక సమస్యల ఎదుర్కొని చివరికి కాబూల్ లో స్థిరపడ్డాడు.
→ " మొ.మొ. సారిగా 1519 లో India పై దాడి చేసాడు.
→ " ఈ మొదటి దాడిలో వాయువ్య భారత్ లో భీరా ప్రాంతం పై దాడిచేసి
→ " భీరా వద్ద మొ.మొ. సారిగా గన్ పౌడర్ ఉపయోగించాడు.
→ " యొక్క 5వ దాడిలో పానిపట్టు యుద్ధం జరిగింది.

బాబర్ – 1526 – 30

1526 → మొదటి పానిపట్టు యుద్ధంలో బాబర్ ఇబ్రహీంఖాన్ లోడిని ఓడించి ఢిల్లీలో మొఘలుల పాలన స్థాపించాడు.
→ ఈ యుద్ధంలో ఇబ్రహీంను సహకరించింది రాజా విక్రమ జిత్ (గ్వాలియర్
→ " బాబర్ రూమి (గన్స్), తులుగమ (కుడి, ఎడమ ప్రక్క
అనే యుద్ధ తంత్రాలు ఉపయోగించాడు.

1527 → ఖాన్వా యుద్ధంలో మేవార్ పాలకుడు రాణా సంగ్రామ సింగ్ ను ఓడించి
→ ఈ యుద్ధంలో బాబర్ రాణా సంగాపై జిహాద్ ప్రకటించాడు.
→ " విజయం సాధించిన తర్వాత బాబర్ గాజీ (పవిత్ర యోధుడు) బిరుదు పొందాడు.
→ ముస్లింలపై టంగా అనే పన్ను రద్దు చేసాడు.
(STAMP DUTY)

www.manabadi.com

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

⇒ రాణాసంగా బిరుదులు:-

1) Man of Hundred Battles.

2) Fragmented soldier.

1528 ⟶ చందేరి యుద్ధంలో మాల్వా పాలకుడు మేదినిరాయ్‌ను ఓడించి, చందేరి కోటను, మాల్వాను ఆక్రమించాడు.

1529 ⟶ గోగ్రా యుద్ధంలో నస్రత్ షా, మొహమ్మద్ షా అనే ఆఫ్ఘనులను ఓడించి - బెంగాల్ ఆక్రమించాడు.

1530 ⟶ బాబర్ మరణించాడు. [ఇతని మరణం గురించి గుల్ బదన్ బేగమ్ తన హుమాయూన్ నామా book లో పేర్కొంది].

→ బాబర్ 1526లో భారత్ పై దాడి చేసినప్పుడు భారతదేశంలో పాలకులు.

- ఢిల్లీ - ఇబ్రహీం ఖాన్ లోడి (మామ ఆలం ఖాన్ లోడి)
- పంజాబ్ - దౌలత్ ఖాన్ లోడి
- మేవాడ్ - రాణా సంగ్రామ సింగ్
- మాల్వా - 2వ మహ్మద్ [ఇతని ప్రధాని మేదినీరాయ్]
- గుజరాత్ - ముజాఫర్ షా
- బెంగాల్ - నస్రత్ షా, మొహమ్మద్ షా
- ద. భారత్ - శ్రీకృష్ణదేవ రాయలు.

→ బాబర్ తన ఆత్మకథ బాబర్ నామాను టర్కీ భాషలో రచించాడు.

→ అందువల్ల బాబర్‌ను స్వీయ చరిత్రల రారాజు అంటారు.

→ ఇతను మస్నవీ అనే book రచించాడు.

→ " కాలంలో కాశ్మీర్ పాలకుడైన మీర్జా హైదర్ → తారిఖ్-ఇ-రషీది [illegible]

→ హుమాయూన్ :- [1530-40, 1555-56]

→ 1530 → Dec-29న హుమాయూన్ మొఘల్ చక్రవర్తిగా పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు.

1532 → దౌరా యుద్ధంలో మొహమ్మద్ లోడి(షా)ను ఓడించాడు.

1535 → మాండసోర్ యుద్ధంలో గుజరాత్ పాలకుడు బహదూర్ షాను ఓడించాడు.

1537 → చునార్ యుద్ధంలో షేర్ఖాన్‌ను ఓడించి బెంగాల్ లో గౌర్ ప్రాంతం వరకు దండయాత్ర కొనసాగించాడు.

→ గౌర్‌లో కొన్ని నెలలు పాటు విలాసవంతమైన జీవితం గడిపాడు. దానికి జన్నతాబాద్ (స్వర్గాల నగరం) పేరు పెట్టాడు.

→ ఈ మధ్య కాలంలో ఆగ్రాలో హుమాయూన్ సోదరుడు హిందాల్ చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకున్నాడు.

1539 → చౌసా యుద్ధంలో షేర్షా హుమాయూన్‌ను ఓడించాడు. హుమాయూన్ తన ప్రాణాలను రక్షించుకొనుటకు కర్మనాసా నదిలో దూకాడు. అప్పుడు ఒక నిజాం షా హుమాయూన్ ప్రాణాలు రక్షించాడు.

1540 → బిల్‌గ్రామ్/కనౌజ్ యుద్ధంలో షేర్షా హుమాయూన్‌ను పూర్తిగా ఓడించాడు. దీనితో హుమాయూన్ తన రాజ్యం కోల్పోయి. [illegible] తిరిగాడు-

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

→ 1541 → మధ్య భారత దేశ అడవులలో హమీదా - బాను - బేగం ను వివాహం చేసుకున్నాడు.

1542 → గుజరాత్‌లోని అమరకోట పాలకుడు రాజా వీరసాల్ ఆస్థానంలో హుమాయూన్ & హమీదాబాను బేగం లకు అక్బర్ జన్మించాడు. [అక్బర్‌ను కమ్రాన్ పెంచాడు]

1545 → హుమాయూన్, బేగం, పర్షియా చేరుకున్నారు. అప్పటి పర్షియా పాలకుడు షా తామాస్ప్ సహాయమును హుమాయూన్ అర్థించాడు.

1553 → పర్షియా సహాయంతో హుమాయూన్ కాబూల్ పాలకుడు కమ్రాన్‌ను ఓడించి, అతని గుడ్డివాడిని చేసాడు. ఇంతేకాక హుమాయూన్ తను పోగొట్టుకున్న అక్బర్‌ను మరలా పొందినాడు.

1555 → మచ్చివారా, సర్‌హింద్, యుద్ధాలలో సికిందర్ సూర్‌ను ఓడించి మరలా ఢిల్లీపై మొఘలుల పాలనను స్థాపించాడు.

1556 → దీన్ పనాహ్ లో తన వ్యక్తిగత గ్రంథాలయం షేర్ మండల్ లో మెట్లపై నుండి జారిపడి ప్రమాదవశాత్తు మరణించాడు.

→ ఇతని మరణానంతరం హేమూ ఢిల్లీని ఆక్రమించి కొన్ని రోజుల పాటు పాలించాడు.
→ హేమూ ఢిల్లీ కి చివరి హిందూ పాలకుడు.
→ " కు విక్రమజిత్ అనే బిరుదును బెంగాల్ పాలకుడు దరీ ఆదిల్‌షా ఇచ్చాడు.
→ హుమాయూన్ సమాధిని ఇతని భార్య హాజీ బేగమ్ ఢిల్లీ లో నిర్మించింది.
→ [illegible] ఈ సమాధి నిర్మాణంలో పాలరాయి ఉపయోగం చేసారు. దీని ఆధారంగానే - తాజ్ మహల్ నిర్మించబడింది. [హుమాయూన్ ఢిల్లీలో దీన్‌పనాహ్ ను నిర్మించాడు. మలాఖత్ ను ప్రవేశపెట్టాడు.

29/11/08

సూర్ వంశం [1540 - 55]

1. షేర్షా :- 1540 - 45.

→ సూర్ వంశ స్థాపించిన వాడు షేర్షా.
→ ఇతని అసలు పేరు ఫరీద్.
→ ఇతను ఆఫ్ఘనిస్థాన్‌కు చెందినవాడు.
→ ఇతని తండ్రి ఒక రెవిన్యూ అధికారి.
→ ఇతను జౌన్‌పూర్‌లో సంస్కృతం, పర్షియా భాషలను నేర్చుకున్నాడు.
→ బీహార్ పాలకుడు బహర్ ఖాన్ లోహాని వద్ద ఒక ఉద్యోగిగా Tutor గా పనిచేసాడు.
→ తర్వాత రెవిన్యూ శాఖలో [illegible] పరిగణ్‌దార్ గా పని చేసాడు.
→ బహర్ ఖాన్ లోహాని ఫరీద్ కు షేర్‌ఖాన్ అనే బిరుదు ఇచ్చాడు.
→ 1530 లో చునార్ కోట పాలకుడు మరణంతో అతని వితంతువు లాడ్‌మాలిక ను వివాహం చేసుకొని చునార్ పాలకుడయ్యాడు.

1533 → తన బద్ధ శత్రువు నుస్రత్ ఖాను సూరజ్‌ఘర్ యుద్ధంలో ఓడించాడు.
1537 → చునార్ యుద్ధంలో
1539 → చౌసా యుద్ధంలో హుమాయూన్ పై విజయం సాధించాడు.

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

1540 → బిల్‌గ్రామ్/ కనౌజ్ యుద్ధంలో హుమాయూన్‌ను ఓడించి షేర్షా [illegible] — ఢిల్లీ పాలకుడయ్యాడు.

1545 → కాలింజర్ కోటను ఆక్రమిస్తున్నప్పుడు. గన్ పౌడర్ పేలుడులో ప్రమాదవశాత్తు మరణించాడు. [అప్పటి కాలింజర్ రాజు కీరత్ సింగ్]

→ షేర్షా తన 5 సం॥ల పరిపాలనా కాలంలో అనేక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాడు.

→ క్షేత్ర స్థాయిలో ఉన్న ఉద్యోగులపై ప్రధానంగా తన దృష్టిని సారించాడు.

→ గ్రామాలలో శాంతి - పరిరక్షణ కొరకై ముకద్దమ్ అనే పోలీసు అధికారి ఉండేవాడు

→ గ్రామాలలో జరిగే నేరాలకు ముకద్దములను బాధ్యులుగా చేసినాడు.

→ బదిలీల విధానంను ప్రవేశపెట్టాడు. ఉన్నత అధికారులను ప్రతి 2 సం॥ లకొకసారి బదిలీలు చేసినాడు.

→ ఇతను భూమిని 3 రకాలుగా విభజించాడు. 1. ఉత్తమం, మధ్యమం, అధమం.

→ రెవిన్యూ వసూళ్లలో 3 పద్ధతులను అవలంబించాడు.

1) గల్లా బక్షి → పంట ఆధారంగా శిస్తు వసూల జరిగేది
2) నస్క్/కంకూట్ → భూమి సారవంతం ఆధారంగా.
3) జప్తి → ఒప్పందం ఆధారంగా శిస్తు వసూల జరిగేది.

→ భూమిని కొలచుటకు సికిందర్-ఇ-గజ్ ను ఉపయోగించాడు. ఈ కొలత కొరకు జరీబ్ అనే కర్రను ఉపయోగించాడు.

→ రైతులకు పట్టాల ఇచ్చి వారి వద్ద నుండి కబూలియత్ పత్రం తీసుకొనేవాడు

నిర్మాణాలు:

1) పురానా ఖిలా - Old Fort - ఢిల్లీలో
2) ససారామ్ - షేర్షా సమాధి - బీహార్.
3) Grand Trunk Road - Bengal లోని సోనార్గాం - పాక్ లో అటాక్ వరకు పేషావర్
4) రహదారి - ఆగ్రా - మండూ, ఆగ్రా - జోధ్‌పూర్, - ఆగ్రా-చిత్తోర్, ముల్తాన్:

→ షేర్షా వెండి రూపాయల నాణెములను, రాగి దామ్ నాణెములను ప్రవేశపెట్టాడు.

→ ఇతను కాలంలో బంగారు నాణెములను అష్రఫి అనేవారు.

→ " ఆస్థాన చరిత్రకారుడు అబ్బాస్ సర్వానీ తారీఖ్-ఇ-షేర్షాహి Book

→ " ఆస్థాన కవి మాలిక్ మహమ్మద్ జైసి పద్మావత్ Book రచించాడు.

→ " రెవిన్యూ మంత్రి రాజా తోడర్‌మల్.

→ షేర్షా తరువాత సూర్ వంశీయుల - ఇస్లాం షా, సికిందర్ సూర్.

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com